

Bruselj, 28.1.2019
COM(2019) 14 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 577/98

1. UVOD

Uredba Sveta (ES) št. 577/98 o organizaciji vzorčne raziskave delovne sile v Skupnosti¹ določa minimalne standarde za usklajeno izvajanje raziskav delovne sile v Evropski uniji (EU) in njenih državah članicah.

Člen 7 Uredbe (ES) št. 577/98 določa, da:

Komisija predloži Parlamentu in Svetu poročilo o izvajanju te uredbe vsaka tri leta, z začetkom leta 2000. Poročilo ovrednoti predvsem kvaliteto predvidenih statističnih metod s strani držav članic, za izboljšanje podatkov ali olajšanje postopka raziskave.

To je sedmo poročilo Komisije Parlamentu in Svetu; zajema obdobje 2015–2017 in je sestavljeno, kot sledi:

- **Oddelek 2** vsebuje pregled raziskave delovne sile Evropske unije in njene vloge pri podpiranju politik Evropske unije.
- **Oddelek 3** proučuje izvajanje Uredbe (ES) št. 577/98 v državah članicah, državah kandidatkah in državah Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA).
- **Oddelek 4** se osredotoča na tekoče pobude evropskega statističnega sistema² (ESS) za izboljšanje kakovosti raziskave delovne sile.

2. PREGLED RAZISKAVE DELOVNE SILE

2.1. Splošni opis

Raziskava delovne sile Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU-LFS) je obsežna vzorčna raziskava prebivalstva v zasebnih gospodinjstvih. Zagotavlja četrtletne in letne statistike trga dela o zaposlenosti in brezposelnosti ter ljudeh, ki niso delovna sila. Zbira tudi večletne informacije iz priložnostnih modulov ter zagotavlja vhodne podatke za mesečne ocene brezposelnosti in stopenj brezposelnosti, ki temeljijo na modelih.

Nacionalni statistični uradi zadevnih držav so pristojni za zasnovo nacionalnih vprašalnikov, jemanje vzorcev, izvajanje anket in pošiljanje rezultatov Komisiji (Eurostatu) v skladu s skupno shemo šifriranja podatkov, določeno z Uredbo Komisije (ES) št. 377/2008³.

¹ UL L 77, 14.3.1998, str. 3.

² V skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 223/2009 o evropski statistiki (UL L 87, 31.3.2009, str. 164) je ESS partnerstvo med evropskim statističnim organom (to je Evropska komisija (Eurostat)) ter nacionalnimi statističnimi uradi in drugimi nacionalnimi organi, ki so v državah članicah pristojni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike.

³ Uredba Komisije (ES) št. 377/2008 z dne 25. aprila 2008 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 577/98 o organizaciji vzorčne raziskave delovne sile v Skupnosti v zvezi s šifriranjem, ki se od leta 2009 uporablja za posredovanje podatkov, o uporabi podvzorca za zbiranje podatkov o strukturnih spremembah in opredelitvi referenčnih četrtletij (UL L 114, 26.4.2008, str. 57).

Eurostat je odgovoren za spremljanje izvajanja Uredbe (ES) št. 577/98, zagotavljanje pomoči nacionalnim statističnim uradom, spodbujanje usklajenih pojmov in metod ter izkazovanje primerljivih statistik nacionalnih in evropskega trga dela.

V letu 2017 je bilo v vzorec EU-LFS vključenih okoli 1,3 milijona oseb (med njimi okoli 1,2 milijona iz EU-28) v starosti 15–74 let. Vzorci so se odvzeli vsako četrtoletje in so zajemali 34 sodelujočih držav⁴. EU-LFS je tako največja raziskava gospodinjstev v Evropi.

2.2. Pomembnost

EU-LFS je največji vir uradne statistike trgov dela v EU. Skupno zbira več kot 100 spremenljivk o delovnem statusu, parametrih zaposlitve, delovnem času, izobrazbi in usposabljanju. Dopolnjujejo ga tudi tematski, letni in priložnostni moduli⁵.

Zaradi mednarodnih standardov in opredelitev⁶ je EU-LFS pomembna tudi zunaj EU ter omogoča primerjavo evropskega trga dela s tistimi na drugih območjih ali v drugih državah.

Podatke EU-LFS uporabljajo nekatere ključne pobude politike EU. EU-LFS je na primer eden glavnih virov podatkov za spremljanje napredka držav članic pri smernicah za zaposlovanje v okviru: (i) člena 148 Pogodbe o delovanju Evropske unije⁷ (PDEU) in (ii) strategije EU za rast „Evropa 2020“. Za spremljanje dveh od petih krovnih ciljev strategije Evropa 2020 se uporabljajo trije kazalniki EU-LFS (stopnja zaposlenosti pri osebah, starih 20–64 let; delež oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje; ter število oseb, starih 30–34 let, z zaključenim terciarnim izobraževanjem)⁸. Pri skupnem ocenjevalnem okviru strategije Evropa 2020 se uporablja še veliko drugih kazalnikov, ki temeljijo na LFS.

Številni kazalniki, ki jih zagotavlja EU-LFS, se uporabljajo tudi za spremljanje uspešnosti držav članic EU v okviru dveh razsežnosti evropskega stebra socialnih pravic. Ti razsežnosti sta *enake možnosti in dostop do trga dela* (kar vključuje izobraževanje, znanja in spretnosti ter vseživljenjsko učenje; enakost spolov na trgu dela ter mlade) ter *dinamični trgi dela in poštene delovne razmere* (kar vključuje strukturo delovne sile in dinamiko trga dela)⁹.

Hkrati se številni kazalniki trga dela na regionalni ravni iz EU-LFS (tj. stopnja brezposelnosti mladih in skupna stopnja brezposelnosti) uporabljajo za namene dodeljevanja sredstev v okviru kohezijske politike.

⁴ Države udeleženke so 28 držav članic ter Islandija, Norveška, Švica, Črna gora, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in Turčija.

⁵ V letu 2015 ni bil v EU-LFS vključen noben priložnostni modul. Priložnostni modul v letu 2016 je imel naslov *Mladi na trgu dela*. Priložnostni modul v letu 2017 se je glasil *Samozaposlitev*.

⁶ EU-LFS zlasti temelji na resolucijah in priporočilih mednarodnih konferenc statistikov dela, ki jih organizira Mednarodna organizacija dela, glej <http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/lang--en/index.htm> (na voljo samo v angleščini, francoščini in španščini).

⁷ Glej Sklep Sveta 2014/322/EU z dne 6. maja 2014 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic za 2014 (UL L 165, 4.6.2014, str. 49).

⁸ Krovni cilji strategije Evropa 2020: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_2020_headline_indicators.

⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-pillar-of-social-rights/indicators> (na voljo samo v angleščini, francoščini in nemščini).

EU-LFS zagotavlja tudi kazalnike za agendo za trajnostni razvoj do leta 2030¹⁰. Trije cilji agende za trajnostni razvoj obsegajo kazalnike, ki izhajajo iz EU-LFS: kakovostno izobraževanje, enakost spolov ter dostojno delo in gospodarska rast.

Mesečna stopnja brezposelnosti, ki temelji na EU-LFS, je pomemben kratkoročni gospodarski kazalnik. Je eden glavnih evropskih gospodarskih kazalnikov¹¹ ter se uporablja tudi za izračun drsečih letnih povprečij stopenj brezposelnosti za sistem gospodarskih in finančnih kazalnikov. S tem sistemom kazalnikov se nato odkrivajo makroekonomska in konkurenčna neravnotežja¹². EU-LFS zagotavlja vhodne podatke za nacionalne račune o zaposlenosti, delovnem času in drugih področjih ter ne samo o trgu dela, na primer o izobrazbi.

Podatke EU-LFS na široko uporabljajo generalni direktorati Komisije. Hkrati jih obširno uporabljajo tudi evropske agencije. Zlasti fundacija Eurofund uporablja podatke za svoje pregledno poročilo o značilnostih delovne sile v Evropi.

EU-LFS je tako eden največjih virov statističnih mikropodatkov za raziskovalce v Evropi. Velik vzorec omogoča, da se študije izvajajo na določenih skupinah trga dela. EU-LFS zelo široko pokriva demografske, regionalne in izobrazbene spremenljivke.

3. IZVAJANJE RAZISKAVE DELOVNE SILE

Ta oddelek večinoma zajema obdobje 2015–2017, vendar so po potrebi predstavljeni tudi podatki iz raziskave delovne sile za leto 2014, da bi tako poudarili izboljšave od prejšnjega poročila.

3.1. Natančnost

Natančnost statističnih rezultatov pomeni stopnjo, do katere se izračuni ali ocene približajo natančnim ali resničnim vrednostim, ki naj bi jih statistika izmerila. Natančnost ocen je izpostavljena dvema vrstama napak: vzorčnim in nevzorčnim napakam. Vzorčne napake nastanejo, ker se raziskuje samo podmnožica celotnega prebivalstva. Nevzorčne napake so vse druge napake, ki niso rezultat vzorčenja (npr. napake pokritja, merske napake, napake pri obdelavi in napake zaradi neodgovorov).

Pri vzorčnih napakah je glavna determinanta velikost vzorca. Pri večjih vzorcih so rezultati natančnejši. V preglednici 1 sta prikazani absolutna velikost vzorca oseb, starih od 15 do 74 let, anketiranih v vsakem posameznem četrtletju v vsaki državi udeleženki, in velikost tega vzorca glede na celotno prebivalstvo. Stopnja vzorčenja¹³ se je v letu 2017 gibala od

¹⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en.

¹¹ Glavni evropski gospodarski kazalniki – statistični priročnik, Eurostat 2009, glej <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-81-08-398> (na voljo samo v angleščini).

¹² Pregled postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem se uporablja za ugotavljanje nastajajočih in trdovratnih makroekonomskih neravnotežij v posamezni državi. Spada v okvir letnega postopka, katerega prvi korak je priprava poročila o mehanizmu opozarjanja. Glej Uredbo (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

¹³ Stopnja vzorčenja je opredeljena kot razmerje med velikostjo vzorca (število vzorčnih enot v vzorcu) in velikostjo prebivalstva (skupno število vzorčnih enot v ciljnem prebivalstvu).

0,14 % (Združeno kraljestvo) do 1,46 % (Luksemburg). Četrtni vzorec je leta 2017 v povprečju obsegal okoli 1,3 milijona oseb, kar znaša 0,29 % celotnega prebivalstva, starega od 15 do 74 let, v 34 državah udeleženkah.

Uradne raziskave, kot je EU-LFS, uporabljajo verjetnostno vzorčenje. Tako je mogoče količinsko opredeliti vzorčne napake v obliki intervala zaupanja. V preglednici 2 so navedene ocene in 95-odstotni intervali zaupanja, doseženi za sedem glavnih kazalnikov o zaposlenosti in brezposelnosti na skupni ravni EU-28.

Ti intervali izražajo zahteve po natančnosti iz Uredbe Sveta (ES) št. 577/98.

Kar zadeva nevezne napake, Eurostat in države udeleženke redno spremljajo ustrezne vire teh napak, kot so neodgovori. Države udeleženke Eurostatu vsako leto poročajo o glavnih vzrokih za napake in metodah za njihovo zmanjšanje, ki so jih uporabile na nacionalni ravni. Povzetek tega spremljanja se objavi v letnem poročilu o kakovosti EU-LFS¹⁴.

Leta 2017 je bila udeležba v raziskavi EU-LFS obvezna v 14 državah (Belgija, Nemčija, Grčija, Španija, Francija, Italija, Ciper, Luksemburg, Malta, Avstrija, Portugalska, Slovaška, Norveška in Turčija), v preostalih 20 državah pa je bila prostovoljna. Države, ki izvajajo prostovoljno raziskavo, imajo po navadi večji delež neodgovorov kot države, ki izvajajo obvezno raziskavo¹⁵.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting> (na voljo samo v angleščini).

¹⁵ Do neodgovora enote pride, kadar se o enoti prebivalstva, določeni za zbiranje podatkov, ne zberejo nobeni podatki. Delež neodgovorov enot je razmerje med številom enot, za katere niso bili zbrani podatki, in skupnim številom enot, določenim za zbiranje podatkov.

Preglednica 1: Dosežena velikost vzorca in odstotek celotnega prebivalstva, starega 15–74 let (četrtno povprečje) v raziskavi delovne sile Evropske unije, v letih 2017 in 2014

Država	Velikost četrtnega vzorca (v tisočih) Leto 2017	Stopnja vzorčenja v starostni skupini 15–74 let (v %) Leto 2017	Stopnja vzorčenja v starostni skupini 15–74 let (v %) Leto 2014	Država	Velikost četrtnega vzorca (v tisočih) Leto 2017	Stopnja vzorčenja v starostni skupini 15–74 let (v %) Leto 2017	Stopnja vzorčenja v starostni skupini 15–74 let (v %) Leto 2014
EU-28	1 162	0,31	0,32	MT	5	1,44	1,54
BE	29	0,35	0,23	NL	75	0,59	0,69
BG	25	0,45	0,45	AT	34	0,52	0,54
CZ	41	0,50	0,53	PL	58	0,21	0,26
DK	21	0,49	0,59	PT	30	0,39	0,38
DE	142	0,23	0,20	RO	47	0,31	0,28
EE	5	0,56	0,49	SI	13	0,79	0,76
IE	27	0,77	1,12	SK	18	0,41	0,47
EL	45	0,56	0,55	FI	29	0,71	0,77
ES	119	0,34	0,36	SE	51	0,68	0,84
FR	94	0,20	0,19	UK	67	0,14	0,16
HR	6	0,20	0,21	IS	3	1,08	1,36
IT	105	0,23	0,24	NO	20	0,51	0,50
CY	8	1,22	1,27	CH	28	0,43	0,50
LV	8	0,53	0,56	ME	5	1,09	-
LT	12	0,57	0,75	MK	11	0,65	0,53
LU	7	1,46	0,65	TR	89	0,16	0,17
HU	43	0,58	0,32	SKUPAJ	1 318	0,29	0,31

Preglednica 2: 95-odstotni interval zaupanja glavnih kazalnikov LFS o zaposlenosti in brezposelnosti za EU-28 (leto 2017)

Število zaposlenih oseb (x 1 000)	Stopnja zaposlenosti kot odstotek prebivalstva (v %)	Število brezposelnih oseb (x 1 000)	Stopnja brezposelnosti kot odstotek delovne sile (v %)	Stopnja brezposelnosti mladih kot odstotek delovne sile (v %)
217 740 ± 311	72,1 ± 0,1	18 781 ± 145	7,9 ± 0,1	16,8 ± 0,3

Preglednica 3: Udeležba in delež neodgovorov v raziskavi EU-LFS po državah v letih 2017 in 2014

Država	Udeležba	Delež neodgovorov enot (v %)	Delež neodgovorov enot (v %)	Država	Udeležba	Delež neodgovorov enot (v %)	Delež neodgovorov enot (v %)
Leto 2017	Leto 2017	Leto 2017	Leto 2014	Leto 2017	Leto 2017	Leto 2017	Leto 2014
BE	Obvezno	17,4	27,8	MT	Obvezno	24,8	23,7
BG	Prostovoljno	19,7	23,7	NL	Prostovoljno	48,4	42,7
CZ	Prostovoljno	21,2	20,6	AT	Obvezno	3,4	5,7
DK	Prostovoljno	45,0	46,2	PL	Prostovoljno	38,7	31,5
DE	Obvezno	3,8	2,3	PT	Obvezno	16,1	14,8
EE	Prostovoljno	33,2	31,3	RO	Prostovoljno	12,7	9,5
IE	Prostovoljno	32,2	23,9	SI	Prostovoljno	20,1	21,3
EL	Obvezno	25,4	24,6	SK	Obvezno	18,0	11,0
ES	Obvezno	13,1	15,2	FI	Prostovoljno	32,7	28,0
FR	Obvezno	20,4	20,9	SE	Prostovoljno	43,4	35,7
HR	Prostovoljno	44,5	31,3	UK	Prostovoljno	50,7	39,8
IT	Obvezno	14,9	11,8	IS	Prostovoljno	31,5	21,0
CY	Obvezno	3,8	4,2	NO	Obvezno	15,8	19,9
LV	Prostovoljno	35,4	35,7	CH	Prostovoljno	19,7	18,8
LT	Prostovoljno	22,3	19,6	ME	Prostovoljno	16,7	-
LU	Obvezno	41,7	84,6	MK	Prostovoljno	11,9	24,6
HU	Prostovoljno	21,5	17,2	TR	Obvezno	4,3	9,3

3.2. Pravočasnost in točnost

Pravočasnost statistike je opredeljena kot časovno obdobje med dostopnostjo podatkov in dogodkom ali pojavom, ki ga opisujejo. V primeru EU-LFS je to časovno obdobje odvisno od: (i) časa, ki ga države članice potrebujejo za izvedbo in obdelavo raziskave ter posredovanje rezultatov Eurostatu, ter (ii) časa, ki ga Eurostat potrebuje za obdelavo, potrditev in objavo rezultatov.

Uredba Sveta (ES) št. 577/98 določa, da morajo države članice Eurostatu poslati podatke 12 tednov po koncu referenčnega četrtertletja. Eurostat nacionalne podatkovne nize potrdi, takoj ko jih prejme. Preglednica 4 prikazuje časovni razmik med koncem referenčnega četrtertletja in razpoložljivostjo podatkov za Eurostatove uporabnike v obdobju 2014–2017. Pravočasnost podatkov EU-LFS se je v zadnjih letih za EU-28 nekoliko izboljšala. Leta 2017 je bilo povprečno število koledarskih dni, potrebnih za izkazovanje podatkov EU-28, 75 dni, v primerjavi s 77 dnevi leta 2014. Eurostat načrtuje tudi nadaljnje izboljšanje pravočasnosti izkazovanja rezultatov EU-LFS tako, da bi v prihodnosti skrajšal rok za predložitev podatkov Eurostatu.

Pravočasnost podatkov EU-LFS je pomembna tudi za oceno mesečnih stopenj brezposelnosti. Takoj ko Eurostat obdela nacionalne podatke, se ti uporabijo za izračun stopnje brezposelnosti za naslednji mesec. Mesečna stopnja brezposelnosti se objavi približno 30 dni po koncu referenčnega meseca.

Preglednica 4: Razpoložljivost podatkov LFS za uporabnike – pravočasnost, 2014–2017

Število koledarskih dni med koncem referenčnega obdobja in Eurostatovim razširjanjem nacionalnih podatkov (spletna stran)	Število držav							
	Leto 2014		Leto 2015		Leto 2016		Leto 2017	
	Vs	EU-28	Vs	EU-28	Vs	EU-28	Vs	EU-28
< 31	0	0	0	0	0	0	0	0
31–60	2	2	2	2	5	3	6	5
61–90	27	24	29	24	27	24	25	22
91+	4	2	2	2	1	1	2	1
Skupaj	33	28	33	28	33	28	33	28
Povprečno število koledarskih dni	77	77	80	80	73	74	77	75

Točnost statistike je opredeljena kot časovna razlika med napovedanim datumom objave in dejanskim datumom objave. Eurostat objavlja načrtovane datume objave četrtertletnih in letnih glavnih kazalnikov EU-LFS. V obdobju 2015–2017 ni bil zamujen nobeden od napovedanih rokov objav.

3.3. Dostopnost in jasnost

Eurostat izkazuje statistiko EU-LFS na več načinov. Glavno orodje za izkazovanje je spletna podatkovna zbirka Eurostata, ki vsebuje več kot 400 preglednic podrobnih podatkov EU-LFS (četrtertletni in letni rezultati ter rezultati za gospodinjstva in priložnostne module). Kazalniki politik, opisani v odstavku 2.2, so objavljeni tudi v določenih rubrikah spletišča¹⁶; preglednice v teh rubrikah obsegajo le najpomembnejše rezultate EU-LFS. Eurostat na

¹⁶ Primer za strategijo Evropa 2020: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators/europe-2020-strategy/headline-indicators-scoreboard> (na voljo samo v angleščini, francoščini in nemščini).

zahtevo uporabnikov izdelava tudi druge kombinacije spremenljivk EU-LFS, tj. potrebam prilagojene tabele.

Mikropodatki EU-LFS so zelo pomembni tudi za znanstvene namene. Naroča jih vse več raziskovalcev z univerz, raziskovalnih inštitutov in nacionalnih statističnih uradov iz vse Evrope ter od drugod. Eurostat mikropodatke od leta 2011 zagotavlja brezplačno. Dostop do njih se odobri v skladu s pogoji iz Uredbe Komisije (ES) št. 557/2013¹⁷, da se zagotovi varstvo osebnih podatkov anketirancev¹⁸. Podatkovne datoteke, ki so sestavljeni iz posameznih zapisov, ne vsebujejo neposrednih identifikatorjev, kot so imena, naslovi ali matične številke. Hkrati se uporabijo pravila anonimiziranja.

Podrobna dokumentacija (metapodatki) se uporabnikom zagotovi po različnih poteh za razširjanje. Splošne informacije se za širšo javnost razširjajo v rubriki EU-LFS na spletišču Eurostata. Podrobnejše informacije so dostopne v rubriki spletišča „Vodnik po statističnih podatkih“ (Statistics Explained)¹⁹. Te informacije se redno posodablja. Posebne informacije o vsebini in kakovosti statističnih podatkov se izdajajo v dveh letnih publikacijah: v metodološki publikaciji, v kateri so opisane značilnosti nacionalnih raziskav, in v letnem poročilu o kakovosti, v katerem so povzeti rezultati, doseženi z EU-LFS²⁰. Poleg tega so statistiki EU-LFS v spletni podatkovni zbirki Eurostata priloženi posebni metapodatki. Od leta 2014 so bile na spletu objavljene tudi informacije iz nacionalnih poročil o kakovosti vsake udeležene države.

Države redno izboljšujejo LFS, in sicer bodisi njeno metodologijo bodisi postopke. Če se zaradi teh izboljšav v podatkih EU-LFS pojavljajo prekinitve, udeleženi nacionalni statistični uradi o tem obvestijo Eurostat. Pomembne prekinitve se dokumentirajo v publikacijah Eurostata²¹. Eurostat objavlja tudi poseben podatkovni niz, imenovan „glavni kazalniki LFS“, v katerem so prejšnje serije popravljene glede na prekinitve in so zapolnjene občasne vrzeli v podatkih.

3.4. Primerljivost

EU-LFS se opira na zelo usklajene pojme, opredelitve, klasifikacije in metodologije. Uredba (ES) št. 377/2008 določa skupno shemo šifriranja, ki zagotavlja, da vse države udeleženske uporabljajo iste opredelitve spremenljivk. Uporabljajo se skupne klasifikacije (npr. Evropski standard klasifikacije produktivnih gospodarskih dejavnosti (NACE) in mednarodna standardna klasifikacija poklicev (ISCO)) in kadar koli se te klasifikacije spremenijo, Eurostat zagotovi, da vse države udeleženske uskladijo izvajanje. Eurostat poleg tega izdaja pojasnila, ki vsebujejo podrobne smernice za nacionalne statistične urade o šifriranju in

¹⁷ UL L 164, 18.6.2013.

¹⁸ Glej Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

¹⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/overview> (na voljo samo v angleščini, francoščini in nemščini).
http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey (na voljo samo v angleščini).

²⁰ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting> (na voljo samo v angleščini).

²¹ Dokumentacija o prekinitvah časovne vrste v EU-LFS je na voljo (samo v angleščini) na spletišču: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey (poglavje 1).

izvajanju statistik. V pojasnilih so razloženi tudi Eurostatovi argumenti za vsako od smernic. O metodoloških vprašanjih se razpravlja v posebni delovni skupini, tj. delovni skupini za statistiko trga dela. Slednja spodbuja izmenjavo izkušenj in skupnih praks med vsemi državami udeleženkami.

Za zagotovitev, da je merjenje brezposelnosti v vseh državah udeleženkah usklajeno, je v Uredbi Komisije (ES) št. 1897/2000²² določena operativna opredelitev brezposelnosti. Hkrati so v njej določena načela, ki jih je treba upoštevati pri oblikovanju vprašanj o zaposlitvenem statusu. Opredelitev brezposelnosti je skladna s standardi Mednarodne organizacije dela (MOD), sprejetimi na 13. in 14. mednarodni konferenci statistikov dela²³. To zagotavlja, da je statistika EU-LFS primerljiva s statistiko drugih držav, zlasti drugih držav članic OECD.

3.5. Skladnost

Skladnost med ocenami prebivalstva na podlagi EU-LFS in demografske statistike je pomemben vidik splošne kakovosti. Na podlagi vzorčne raziskave se rezultati EU-LFS izračunajo iz odgovorov podmnožice prebivalstva. Odgovori se nato primerjajo s celotnim prebivalstvom. Podatki za celotno prebivalstvo temeljijo na najboljših ocenah, ki so na voljo v tistem času (razčlenitev po spolu in starostnih skupinah za večjo natančnost postopka). Ta postopek primerjave podatkov načeloma zagotavlja skladnost med statistiko EU-LFS in demografsko statistiko. Vendar se v izjemnih okoliščinah lahko pojavijo razlike. Na primer, vsakih deset let so na voljo rezultati novega popisa prebivalstva. Če se številke v novem popisu razlikujejo od prejšnjih ocen prebivalstva, je treba preteklo serijo spremeniti. V takem primeru se lahko revizijski politiki za demografsko statistiko in EU-LFS razlikujeta glede dolžine in časovnega okvira, omejuje pa ju pomanjkanje podrobnih informacij o prebivalstvu za obdobje desetih let med popisoma.

Večina držav udeleženk v EU-LFS je popis prebivalstva izvedla v letu 2011. Rezultati novega popisa pogosto vodijo do novih ponderjev LFS, okvirov vzorčenja in/ali zasnov vzorcev. Vsi nacionalni statistični uradi v državah, v katerih so se leta 2011 izvajali popisi, so preverili in po potrebi revidirali ponderje LFS, da bi odražali nove ocene prebivalstva, vključno s ponovnim ponderiranjem serij preteklih podatkov, vsaj do leta 2010.

V zvezi s skladnostjo ocen brezposelnosti veliko držav objavlja tudi statistiko o številu oseb, ki so prijavljene na javnem zavodu za zaposlovanje in iščejo delo. Podatki LFS o brezposelnosti in število prijavljenih iskalcev zaposlitve se razlikujejo zaradi različne narave podatkov, ki se zbirajo. EU-LFS se opira na usklajeno metodologijo za anketiranje gospodinjstev o njihovih zaposlitvenih dejavnostih in razpoložljivosti za delo, upravne evidence javnih zavodov za zaposlovanje pa obsegajo izčrpen seznam oseb, prijavljenih in upravičenih do nadomestil za brezposelnost. Ker so merila za prijavo odvisna od nacionalnih

²² Uredba Komisije (ES) št. 1897/2000 z dne 7. septembra 2000 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 577/98 o organizaciji vzorčne raziskave delovne sile v Skupnosti glede operativne opredelitve brezposelnosti (UL L 228, 8.9.2000, str. 18).

²³ <http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/lang--en/index.htm>
Kako sta se na 19. mednarodni konferenci statistikov dela uporabili opredelitvi zaposlenosti in brezposelnosti, ki ju je na novo sprejela MOD, je opisano v poglavju 4 (na voljo samo v angleščini, francoščini in španščini).

socialnih politik, statistika o prijavljenih iskalcih zaposlitve ni primerljiva niti po državah niti časovno.

Drugo področje, na katerem je pomembna skladnost statistike, je primerjava ocen zaposlenosti iz LFS in iz nacionalnih računov, saj ocene niso nujno enake. To je posledica različnih metodologij (pojmi in pokritje prebivalstva niso enaki) in tudi postopkov sestavljanja. Nacionalni računi so sestavljeni s primerjanjem in združevanjem vseh ustreznih virov podatkov, ki so na voljo v državi, pri čemer se za pridobitev celovitih rezultatov iz vsakega vira vzame najboljše. Nacionalni računi si prizadevajo tudi za skladnost med merjenjem zaposlenosti in proizvodnje (bruto domači proizvod, BDP). V tem postopku je LFS en vir podatkov. Drugi viri podatkov v postopku so raziskave podjetij, registri zaposlenosti ali registri socialnih zavarovanj. Skladnost med LFS in nacionalnimi računi je obravnavala delovna skupina za statistiko trga dela. Eurostat ocenjuje razlike med ocenami obeh, več nacionalnih statističnih uradov pa je analiziralo vzroke in velikost razlik. V nekaterih primerih so nacionalni statistični uradi objavili uskladišne tabele za oba podatkovna niza.

Primerjava med LFS in nacionalnimi računi kaže, da je LFS primernejša za merjenje udeležbe na trgu dela (tj. brezposelnost in dejavnost) ali za analiziranje okoliščin določenih družbeno-ekonomskih skupin v prebivalstvu (npr. po starosti, spolu ali stopnji izobrazbe). Podatki nacionalnih računov so primernejši za primerjanje ocen zaposlenosti z agregatnimi merjenji proizvodnje in dohodka na makroravni.

4. POBUDE ZA NADALJNJE IZBOLJŠANJE RAZISKAVE DELOVNE SILE

4.1. LFS v posodobljenem sistemu socialne statistike

Na podlagi Sporočila Komisije o metodi proizvodnje statistike EU: vizija za naslednje desetletje²⁴ je Komisija 26. avgusta 2016 sprejela predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta za evropsko statistiko glede oseb in gospodinjstev na podlagi podatkov na individualni ravni, zbranih z vzorci (okvirna uredba o združeni evropski socialni statistiki (IESS))²⁵.

Cilj te pobude je bil posodobiti evropsko socialno statistiko. Dejansko se bosta s predlagano okvirno uredbo povečali primerljivost in skladnost evropske socialne statistike, tako da bo sedem obstoječih raziskav gospodinjstev, ki se trenutno izvajajo v EU, združenih, hkrati pa se bodo uskladili opredelitve, pojmi in spremenljivke, skupni dvema ali več raziskavam. To bo pospešilo skupno analizo družbenih pojavov. S predlagano okvirno uredbo naj bi prvo zbiranje podatkov predvidoma potekalo v letu 2021.

EU-LFS je ena od raziskav gospodinjstev, zajetih z okvirno uredbo o IESS, in se zaradi skladnosti z okvirno uredbo trenutno posodablja. S to posodobitvijo se bo EU-LFS uskladila z resolucijo 19. mednarodne konference statistikov dela (ICLS), sprejeto v oktobru 2013, z bolj omejujočim okvirom za zaposlenost ter natančnejšimi merili za starševski dopust in sezonsko delo. S posodobitvijo se bo tudi izboljšala pomembnost LFS za: (i) analizo migracij

²⁴ COM(2009) 404 z dne 10. avgusta 2009.

²⁵ COM(2016) 551.

ter (ii) primerljivost informacij o delovnem času in mesečni plači iz glavne zaposlitve oseb. Hkrati bo posodobitev EU-LFS privedla do boljšega pokritja: (i) zaposlenosti (odvisna samozaposlenost), (ii) splošnih podatkov o zdravju (da bi se položaj invalidov na trgu dela primerjal s položajem celotnega ciljnega prebivalstva) ter (iii) udeležbe v izobraževanju in usposabljanju (ki traja vsaj 12 mesecev).

Poleg tega se bo z revizijo EU-LFS izboljšala pravočasnost pošiljanja podatkov Eurostatu, revidirale se bodo zahteve po natančnosti in nadalje se bodo razvijale metodološke izboljšave.

4.2. Razširitev EU-LFS še na druge države kandidatke

V EU-LFS je trenutno vključenih 34 držav (28 držav članic EU, 3 države kandidatke in 3 države Efte). To pomeni, da skladno z Uredbo Sveta (ES) št. 577/98 pošiljajo podatke Eurostatu, ki jih tudi redno izkazuje. Vključene države kandidatke so Črna gora, nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in Turčija. Eurostat tesno sodeluje s statističnimi uradi drugih držav kandidat, da bi jim pomagal doseči napredek pri skladnosti z Uredbo Sveta (ES) št. 577/98 glede vsebine in kakovosti raziskave. Srbija in Albanija sta Eurostatu že začeli pošiljati podatke LFS. Čim bodo nacionalne raziskave teh držav izpolnile zahteve iz evropskih predpisov, bo Eurostat izkazoval tudi njihove podatke.

4.3. Razvoj novih statističnih izdelkov

Statistika za zajetje dinamike trga dela

Spremembe zaposlitvenega statusa posameznikov so zelo zanimive, saj zagotavljajo dodatne informacije o splošnih razmerah na trgu dela, vključno z njegovo prilagodljivostjo in togostjo. Hkrati te spremembe zagotavljajo informacije o položaju posebnih skupin. Podatki o dinamiki trga dela omogočajo na primer analizo števila oseb, ki so v določenem obdobju postale brezposelne ali našle zaposlitev, in kdo so te osebe. To pa omogoča opredeliti skupine, ki imajo boljše možnosti za zaposlitev, ali skupine, ki so bolj izpostavljene tveganju, da postanejo ali ostanejo brezposelne.

Četrtnetne analize trga dela, ki kažejo gibanje med zaposlenostjo, brezposelnostjo in gospodarsko nedejavnostjo, so bile prvič objavljene leta 2015. Dodatni rezultati, s katerimi so bila ta gibanja razčlenjena glede na spol, starostno skupino, trajanje brezposelnosti ali prehode med zaposlitvami, se kot poskusne statistike objavljajo od leta 2017.

Eurostat in nacionalni statistični uradi trenutno razvijajo metodologijo za oceno letnih prehodov na trgu dela, pri čemer rešujejo izzive, ki jih predstavljajo visoke stopnje osipa (manjši vzorci prek valov intervjujev) in sprememb prebivalstva skozi čas.

Razširitev in priprava glavnih kazalnikov EU-LFS s prihodnjim pravnim okvirom

Glavni kazalniki LFS so zbirka najpomembnejših rezultatov EU-LFS, izkazanih v spletni podatkovni zbirki Eurostata. Njihov cilj je zagotoviti uporabnikom sezonsko prilagojene časovne vrste najpomembnejših kazalnikov, ki opisujejo trg dela (npr. stopnje zaposlenosti, brezposelnosti in dejavnosti). Ti zelo pomembni kazalniki so bili sčasoma izboljšani in

razširjeni z vključitvijo kazalnikov, ki zajemajo skupine, kot so mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (NEET).

Eurostat in delovna skupina za statistiko trga dela sta razvila strategijo za obravnavanje prekinitev časovnih vrst zaradi začetka veljavnosti nove okvirne zakonodaje. S to strategijo bo zagotovljena objava serije glavnih kazalnikov brez prekinitev. Zato je potrebna podvojitev podatkov, ki Eurostatu omogoča, da vzporedno z nacionalnim razširjanjem izpelje serije za prejšnja obdobja, usklajene z novimi LFS. Zaradi: (i) velikih razlik v pristopih, ki jih države uporabljajo za izpeljavo podatkov o prekinitvah časovnih vrst, in (ii) velikega števila kazalnikov, ki morajo biti izpeljani na podlagi razmeroma pomanjkljivih podatkov, je Eurostat že začel z delom na vseh stopnjah izvajanja tega projekta.

Dodatne informacije o natančnosti rezultatov EU-LFS

Raziskave, kot je EU-LFS, zagotavljajo ocene kazalnikov za ciljno prebivalstvo na podlagi naključno izbranega vzorca navedenega prebivalstva. Ker je izbrana le podmnožica ciljnega prebivalstva, je poleg ocene pomembno zagotoviti podatke o njeni natančnosti (glej odstavke 3.1). Taki kazalniki kakovosti imajo obliko standardnih napak ali intervalov zaupanja.

Eurostat in države članice so pripravili varianco letnih neto sprememb za podmnožico 23 kazalnikov z velikim pomenom za politike (kot je opisano v odstavku 2.2). To uporabnikom omogoča, da pri razširjanju in analiziranju teh kazalnikov EU-LFS za namene politike dopolnijo podatke o spremembah kazalnikov med dvema zaporednima letoma s podatki o statistični pomembnosti teh sprememb kazalnikov.

5. SKLEPNA UGOTOVITEV

Komisija spremlja skladnost držav članic z Uredbo (ES) št. 577/98. Komisija meni, da je izvajanje EU-LFS zelo zadovoljivo, saj države članice v celoti ali skoraj v celoti upoštevajo to evropsko zakonodajo. Z državami članicami potekajo razprave o nerešenih vprašanjih in po potrebi se skupaj z njimi pripravijo akcijski načrti. Na splošno je EU-LFS dobre kakovosti.

Evropski statistični sistem si prizadeva za nenehno izboljševanje procesov in metod EU-LFS. Zagon teh prizadevanj je ohranil kljub težkim okoliščinam z redkimi viri in obsežnimi zmanjšanimi proračunskih sredstev. Uvajajo se nenehne izboljšave EU-LFS, bodisi v okviru posodobitve socialne statistike ali kot posamezni projekti EU-LFS za prilaganje spremenjenim potrebam uporabnikov in novim izzivom (npr. povečane zahteve glede pravočasnosti, ocene letnih prehodov na trgu dela). To delo se bo nadaljevalo v prihodnjih letih.